

HEADLINES
RADIO SHOW
 TACKLING FASCINATING MODERN
 CONTROVERSIES FROM
 A HALACHIC PERSPECTIVE
with
DOVID LICHTENSTEIN

Non Profits II

Shiur# 557 | April 25th 2026

לקואי בתר לקוטי תנינא פרשת אחרי מות

בקרבתם לפני ד' וימותו, חז"ל אמרו שהיו מחוסרי בגדים היינו **המעיל**, והקשו המפרשים הלא היו הדיוטים, ויש לומר על דרך המוסר, על פי מה שכתב החתם סופר שאהבתו של השי"ת לאברהם היתה רק יען השתדל לזכות את הרבים, לא כחונך שהשלים רק את עצמו, והיות שנדב ואביהוא מפני שרצו להשלים עצמם לא נשאו נשים, בצדק המליצו עליהם חז"ל שלא לבשו **מעיל** שעליו היו פעמונים ורימונים, המרמזים שהמנהיג צריך להשמיע קולו לרבים כאמור ונשמע קולו לא רק להשלים את עצמו. (מהר"ם סופר).

סופר

בראשית

חתם

ויתהלך **חנוך** את האלקים ואינו כי לקח אתו אלקים, פי רש"י לגנאי שלא היה צעור בו שלא יחטא ע"כ לקחו אלקים קודם זמנו שלא יחטא, ודברי רבותיו מפורסם הדין לשבח כי נתהפך למלאך ומפורסם שהוא מטייט שנתפך לאש מבשר, כמ"ש חוסי פא"ע [ס.י]. והנלע"ד כי חנוך התהלך והצודד צדרי חדרים ופירש מורכי העולם עד שנעשה מלאך, אך אין זה חפץ כי ית' אלא להחערב בין הצרות ולהשיב רבים מעון כארע"ה, כי לא צרה הקב"ה בע"ה"ז למלאכי השרת כ"א לבני **אדם**, ולא אחר גמר מלאכתם ותיקונם אזי נשמחם למעלה ממלאכי השרת, והיה ראוי במקום שהעלה הקב"ה את **חנוך** למדרגת מלאך, היה טוב יותר שישלחו הקב"ה להוכיח בני אדם בדרך הנביאים או בדרך שאמר לארע"ה, לך לך מארץ כי שם ישמעו אלך והשיב רבים מעון, אך לא היה הקב"ה צעור בחנוך לשיתערב עם אנשי דורו ולא יחבודד היה חשש שיחזור לדרכים ולא יעמוד נסיון כארע"ה ע"כ אחר שכבר גמר תיקונו מה שהיה צדקו להגיע ע"י הצודדותו להגיע למדרגת מלאך לקחו אלקים ונעשה מטייט ולא הגיע למדרגת ארע"ה כנלע"ד — וי"ל היינו דכתיב גבי נח איש לדיק תמים היה צדורותיו, פי שהי' מתערב עם אנשי דורותיו ולא הצודד וגשאר אי"ש ולא מלאך וארע"ה היה לדיק תמים צדורותיו, אך לא השיב מעון, עלמו האיג ואותם לא תיקן, וארע"ה הוא ליוה צדק וצניו אחריו ושמו דרך ה' וטעם נפש בחן וכלל מקומותיו.

פירוש האלשיך ז"ל - ספר תורת משה על ויקרא - פרק יט פסוק יז-יח

או יאמר, הוכיחנו באופן נאות ופיוס ולא בבייש אותו ברבים וכיוצא בזה, פן יענה עזות ויאבד על ידך. והוא ככתוב אצלנו על פסוק (משלי כד כד) אומר לרשע צדיק אתה וכו', שהוא אומר לרשע צדיק אתה, הוא חניפות, ויקבוהו עמים וכו' (שם), אך למוכיחים ינעם (שם שם כה). כי אם רשע הוא, ואם תוכיחנו לומר רשע אתה יענה עזות ויקללך ואשמת שגרמת לו להרשיע, לכן ינעם למוכיח לומר לו צדיק אתה, אך לזות שפתים הרחק ממך וכיוצא בדרך פיוס, אז למוכיחים תבא ברכת טוב (שם), כי כל איש טוב יברכם, כי בתחבולות החזירוהו למוטב בל ייצר לטובים. וגם ירויח בזה כי תחת ענות קול עזות וקלון, עתה באמור לו צדיק אתה שפתים ישק (שם שם כו) הרשע ההוא. ותחת השיבו דברים רעים משיב דברים נכוחים (שם) כענין תת התנצלות, ולומר שעוד לא יביא עצמו לכל הדומה לכיעור:

ועל זה אחשבה כיוונה תורת ה' לתקננו בעצה טובה זו, באומרה תוכיח את עמיתך באופן שלא תשא עליו חטא, שלא יענה לך עזות ותשא עליו חטא כי גרמת לו להיות משיב רעה תחת טובה. ואם עשית כן ויענה עזות לא תקום ולא תטור וכו'. ואם קבל ושב לתוכחתך ונעשה רעך, ואהבת לרעך כמוך ועל ידי כן אני ה'. והוא כי בפרשת נח (בראשית ט ט) כתבנו כי אמרו רבותינו ז"ל שבאומרו ואני הוא ובית דינו, כי מלת אני הוא הבית דין, והוי"ו הוא שם הרחמים כאשר כתבנו ראייה מבמדבר רבה (ג ד). ובזה יאמר על ידי מה שואהבת לרעך כמוך מדת אני נעשית ה' הוא רחמים, כאשר אתה מתמלא רחמים על זולתך:

ולא תשקרו, המגיד מקעלם היה רגיל לומר השקרן גרוע יותר מן הגנב והגזלן, הגנב גונב בלילה כי ביום ירא, הגזלן גוזל ביום ובלילה אבל רק אצל יחיד לא אצל רבים מחמת יראה, לא כן השקרן משקר ביום ובלילה ביחיד וברבים. (המלקט).